

اکوپارک فولاد؛

توسعه صنعتی با پیوست اجتماعی

چگونه یک بنگاه بزرگ در میانه فشارهای عملیاتی، نگرانی‌های کارگری و حساسیت‌های اجتماعی، تصمیم می‌گیرد میان سرعت، کیفیت، اشتغال و شفافیت توازن برقرار کند؟ این پرسشی است که امروز بیش از هر زمان دیگری درباره فولاد مبارک و پروژه «پارک فناوری فولاد» مطرح می‌شود؛ پروژه‌ای که اگر چه در ظاهر یک طرح توسعه صنعتی است، اما در لایه‌های عمیق‌تر، به مسئله‌ای درباره آینده حکمرانی صنعتی، رابطه صنعت با جامعه و الگوی جدید مسئولیت اجتماعی در ایران تبدیل شده است.

در ادبیات توسعه صنعتی، بازسازی خطوط تولید معمولاً مفهومی فنی و عملیاتی تلقی می‌شود؛ فرآیندی برای تعمیر تجهیزات، بازگرداندن ظرفیت تولید و جلوگیری از افت بهره‌وری. اما تجربه صنایع بزرگ جهان نشان داده است که بازسازی زمانی به یک رخداد راهبردی تبدیل می‌شود که فراتر از احیای ماشین‌آلات، به بازسازی اعتماد عمومی نیز منجر شود. در چنین نقطه‌ای، مفهوم «بازسازی هوشمند» معنا پیدا می‌کند؛ مدلی که در آن صنعت تنها به فکر راه‌اندازی دوباره خطوط تولید نیست، بلکه می‌کوشد رابطه خود با جامعه، نیروی کار و محیط زیست را نیز بازتعریف کند. در این چارچوب، ایده احداث اکوپارک و پارک فناوری فولاد را نمی‌توان صرفاً توسعه فیزیکی یک مجموعه صنعتی دانست. این پروژه در واقع تلاشی برای تغییر منطق سنتی صنعت در ایران است؛ منطقی که سال‌ها توسعه صنعتی را چندان توسعه اجتماعی تعریف می‌کرد. اکنون اسامی مفهوم وطن دوستی صنعتی، خودکفایی و اشتغال آفرینی، در قالب ایجاد یک زیست‌بوم فناورانه و پایدار بازتعریف می‌شود.

واقعیت این است که بسیاری از پروژه‌های بازسازی صنعتی در جهان با نوعی شتاب‌زدگی اجرایی همراه‌اند؛ شتابی که اگر چه ممکن است بازگشت سریع ظرفیت تولید را ممکن کند، اما در بلندمدت هزینه‌های اقتصادی و اجتماعی سنگینی به همراه دارد. در مقابل، انتخاب مسیر بازسازی کیفی و مبتنی بر فناوری، پیامی روشن به جامعه و فعالان اقتصادی می‌دهد: هدف، صرفاً بازگشت ظاهری به تولید نیست، بلکه بازتولید پایدار ظرفیت صنعتی است.

فعال شدن دو مؤلفه مهم مسئولیت اجتماعی

در همین چارچوب، تأکید بر اجرای پروژه‌ها با استانداردهای فنی بالا و انگداری شفاف آنها از طریق مناقصه‌ها و مزایده‌های مشخص، تنها یک اقدام اجرایی نیست؛ بلکه نشانه‌ای از فعال شدن دو مؤلفه مهم مسئولیت اجتماعی یعنی «پاسخگویی» و «اعتمادپذیری نهادی» است. جامعه محلی، نیروی کار و فعالان اقتصادی بیش از هر چیز نیاز دارند بدانند که بازسازی، پروژه‌ای موقت و مبهم نیست، بلکه فرآیندی قابل‌دبایی و مبتنی بر قواعد روشن است.

فولاد مبارک اکنون دقیقاً در چنین نقطه حساسی قرار گرفته است؛ جایی میان ضرورت نوسازی خطوط تولید، فشارهای اقتصادی و مطالبات اجتماعی. تصمیم برای احداث اکوپارک و پارک فناوری فولاد را می‌توان تلاشی برای عبور از نگاه سنتی به صنعت دانست؛ نگاهی که کارخانه را صرفاً محل تولید می‌دید، نه بخشی از زیست اجتماعی و اقتصادی منطقه.

البته پرسش مهم اینجاست که آیا اکوپارک‌ها واقعاً می‌توانند ارزش پایدار برای جوامع محلی ایجاد کنند یا تنها به یک عنوان تبلیغاتی در ادبیات صنعتی تبدیل خواهند شد؟ پاسخ این پرسش به نحوه اجرای پروژه وابسته است. تجربه جهانی نشان می‌دهد اکوپارک‌ها زمانی موفق‌اند که بتوانند سه مسئله را همزمان حل کنند: اشتغال، نوآوری و پایداری محیط‌زیستی. حذف هر کدام از این اضلاع، پروژه را از مسیر اصلی خود خارج خواهد کرد.

در مورد فولاد مبارک، نشانه‌هایی وجود دارد که حاکی از تلاش برای تعریف یک زیست‌بوم واقعی صنعتی است، نه صرفاً توسعه فیزیکی کارخانه. اهمیت این موضوع زمانی روشن‌تر می‌شود که بدانیم اصفهان و به‌ویژه شهرستان مبارک، به بخش مهمی از هویت اقتصادی و اجتماعی خود را حول صنعت فولاد گنجانده‌اند. در چنین ساختاری، هر تصمیم صنعتی مستقیماً بر بازار، امنیت روانی خانواده‌ها و احساس ثبات اجتماعی اثر می‌گذارد.

خلق اشتغال چندلایه

یکی از مهم‌ترین مزیت‌های اکوپارک‌ها، ظرفیت آنها برای خلق اشتغال چندلایه است. در مدن سنتی صنعت، اشتغال عمدتاً به نیروی خط تولید محدود می‌شود، اما در زیست‌بوم‌های فناورانه، زنجیره‌ای از مشاغل جدید شکل می‌گیرد؛ از شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌های صنعتی گرفته تا خدمات فنی، لجستیک، تعمیرات، فناوری اطلاعات و صنایع پایین‌دستی. به همین دلیل، اکوپارک‌ها را می‌توان «تکثیرکننده فرصت» دانست؛ پروژه‌هایی که اثر اقتصادی آنها از محدوده کارخانه فراتر می‌رود و اقتصاد محلی را نیز فعال می‌کند. این حال، مسئله اشتغال تنها در تعداد فرصت‌های شغلی خلاصه نمی‌شود.

از سوی دیگر، هیچ تحول صنعتی در جهان امروز بدون پاسخ به دغدغه‌های محیط‌زیستی پایدار نخواهد ماند. جامعه محلی دیگر فقط درباره میزان تولید سؤال نمی‌پرسد؛ بلکه درباره آب، هوا، سلامت و کیفیت زندگی نیز مطالبه‌گر شده‌است. در چنین فضایی، ارتقای استانداردهای زیست‌محیطی می‌تواند به یکی از مهم‌ترین نقاط قوت پروژه تبدیل شود؛ زیرا امروز مفهوم توسعه صنعتی، بدون پیوند با سلامت و کیفیت زندگی، دیگر مشروعیت اجتماعی نخواهد داشت.

در نهایت، اهمیت اکوپارک فولاد مبارک را باید فراتر از یک پروژه صنعتی دید. این طرح، اگر به‌درستی اجرا شود، می‌تواند الگویی تازه از توسعه در ایران ارائه دهد؛ الگویی که در آن بازسازی، تنها به معنای احیای تجهیزات نیست، بلکه به معنای بازسازی اعتماد، اشتغال، نوآوری و امید اجتماعی است.

«سعید زرن‌دی» تشریح کرد:

همدلی، تخصص و برنامه‌ریزی؛ سه ضلع مدیریت بحران فولاد مبارک

مدیر عامل گروه فولاد مبارک با تشریح اقدامات انجام‌شده پس از حملات، صیانت‌ات بیش از ۲۰ هزار نیروی شاغل، حفظ تداوم تولید و بازسازی خطوط تولید را از مهم‌ترین دستاوردهای مدیریت بحران در این مجموعه عنوان کرد و تأکید کرد که همدلی، تخصص و برنامه‌ریزی سه عامل کلیدی موفقیت فولاد مبارک در عبور از این شرایط دشوار بوده‌است.

سعید زرن‌دی، مدیر عامل گروه فولاد مبارک، امروز شنبه ۹ خردادماه در جلسه با هیئت مدیره فولاد مبارک و مدیر عامل بانک رفاه کارگران با اشاره به مدیریت بحران پس از حادثه اخیر از استمرار تولید، حفظ سرمایه‌انسانی و بازگشت سریع خطوط تولید به‌مدار بهره‌راری به‌عنوان مهم‌ترین دستاوردهای این مدت‌اخیر یاد کرد.

وی با بیان اینکه حادثه‌های سنگین برای مجموعه رخ داد، گفت: از ماه‌ها قبل و هم‌زمان با تشدید شرایط منطقه‌ای، فولاد مبارک به‌بارگزارید دهه‌انشت تخصصی، سناریوهای مختلف بحران را طراحی و برای مدیریت شرایط پیش‌بینی‌نشده آماده‌سازی کرده‌بود.

مدیر عامل گروه فولاد مبارک افزود: از ابتدای سال گذشته، نزدیک به ۴۰ جلسه تخصصی برای مدیریت بحران برگزار شد تا برای هر رخداد احتمالی برنامه عملیاتی مشخص وجود داشته‌باشد.

زرن‌دی با اشاره به ابعاد گسترده فعالیت این مجموعه تصریح کرد: بیش از ۲۰ هزار نفر به‌صورت مستقیم در فولاد مبارک فعالیت می‌کنند و در آن شرایط، دو اولویت اصلی برای محافظت انسان‌ها استمرار تولید بود. خوشبختانه با طراحی قبلی و برنامه‌ریزی دقیق، توانستیم با کمترین آسیب، مدیریت تخلیه و صیانت‌از کارکنان را انجام دهیم.

خبر

مدیرعامل بانک رفاه کارگران:

آماده حمایت همه جانبه از بازسازی و بازگشت تولید فولاد مبارک هستیم

گزارش

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس مطرح کرد:

فولاد مبارک‌ه روی ریل بازسازی با استانداردهای سبز و هوشمند

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس با اشاره به تداوم بازسازی بخش‌های آسیب‌دیده فولاد مبارک که تأکید کرد این مجموعه بازسازی را به «ترمیم» محدود کرده و هم‌زمان با حفظ بنده اصلی نیروها، مسیر احیای تولید را تا یک‌به فناوری روز، هوشمندسازی و همکاری نخبگان پیش می‌برد. زهراسعدی، نماینده مردم مبارک و عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، از تداوم روند بازسازی بخش‌های آسیب‌دیده فولاد مبارک که خبر داده و تأکید کرد: در گام نخست، اولویت مدیریت مجموعه حفظ بنده اصلی نیروی انسانی بوده‌است. در فرآیند بازسازی پیگیری جدی صورت گرفت تا هیچ‌یک از نیروهای فولاد مبارک که تعدیل‌نشوند و تغییرات رخ داده صرفاً مربوط به بخشی از نیروهای پیمانکاری و پروژه‌های موقت بوده که قرار دادن‌ها در فرودین ماه به پایان رسیده‌است. سعیدی با اشاره به آثار حادثه و الزامات بازگشت سریع به مدار تولید، تصریح کرد: این اتفاق باعث شد مدیران فولاد مبارک مسیر بازسازی را صرفاً به «ترمیم» محدود نکنند و آن را به فرصتی برای ارتقای فن‌آورانه تبدیل کنند. مسیری که به گفته او، باعث شده است تا استانداردهای روز دنیا، همسویی با استانداردهای زیست‌محیطی و هوشمندسازی را برپنده‌اتمرکز است تا تولید فولاد «مرغوب» و قابل رقابت در بازارهای جهانی تقویت شود.

گزارش

بحران انرژی چگونه شریان حیاتی صنعت فولاد را تهدید می‌کند؟

صرفه جویی در همه بخش‌ها؛ حلقه پنهان زنجیره تولید

بگیرند، حتی کاهش‌های کوچک در مصرف می‌تواند امکان ادامه فعالیت واحدهای تولیدی را فراهم کند. صرفه‌جویی در مصرف انرژی، از منظر توسعه، نه رفتاری فردی، که نوعی هم‌افزایی ملی است. هر کیلووات ساعت برق صرفه‌جویی‌شده در خانه‌ها، ادارات و واحدهای تجاری و کسب‌وکارهای کوچک و متوسط، می‌تواند به تداوم تولید، حفظ اشتغال و پایداری زنجیره تأمین کمک کند.

هم‌سرنوشتی ملی در مدار انرژی

امروز بیش از هر زمان دیگری روشن‌است که خانه‌ها، کسب‌وکارها و کارخانه‌ها در مدار انرژی، سرنوشتی به‌هم‌پیوسته دارند. هر میزان صرفه‌جویی در مصرف برق و گاز در بخش‌های خانگی، تجاری و اداری، مستقیماً به پایداری فعالیت صنایع و استمرار تولید ملی کمک می‌کند. در شرایطی که بخشی از تأسیسات انرژی کشور و نیز فولاد مبارک که آسیب دیده‌اند، این هم‌سرنوشتی بیش از گذشته معنا پیدا می‌کند: اگر جامعه در مدیریت مصرف همراهی کند، صنعت نیز توان بیشتری برای حفظ تولید، اشتغال و تأمین نیاز زنجیره‌های پایین‌دستی خواهد داشت. فولاد مبارک با رویکرد مسئولانه و سراسر مایه‌گذاری‌های هدفمند خود نشان داده‌است که صنعت می‌تواند هم‌زمان به توسعه، منافع ملی و کاهش فشار بر شبکه بیندیشد. از این منظر، صرفه‌جویی مشارکت در سرنوشت مشترک کشور است؛ سرنوشتی که در آن، همراهی مردم با تولید، می‌تواند زنجیره اقتصاد ملی را از گسست حفظ کند.

بازسازی هدفمند بارویکرد صنعت سبز

در پی آسیب‌های وارده‌شده به زیرساخت‌های فولاد مبارک، فرایند بازسازی و نوسازی این مجموعه به‌عنوان یکی از مهم‌ترین بنگاه‌های صنعتی کشور، وارد مرحله‌ای تعیین‌کننده شده‌است. در چنین شرایطی، اتخاذ رویکردی مبتنی بر الزامات «صنعت سبز» به‌تنهاییک انتخاب مطلوب، بلکه ضرورتی راهبردی برای تضمین پایداری تولید و ارتقای رقابت‌پذیری در سطح ملی و بین‌المللی به‌شمار می‌رود.

بر اساس برآوردهای آژانس بین‌المللی انرژی (IEA)، صنعت فولاد حدود ۸ تا ۱۰ درصد از مصرف جهانی دی‌اکسید کربن را به خود اختصاص می‌دهد؛ همچنین در بسیاری از واحدهای فولادسازی سنتی، مصرف آب

آسیبی به مجموعه وارد نکرد، بلکه موجب شد ظرفیت‌های فنی و مدیریتی فولاد مبارک‌ه‌در یکی از سخت‌ترین شرایط خود را نشان دهد.

زرن‌دی همچنین از همراهی و حمایت هیئت‌مدیره قدردانی کرد و گفت: اعضای هیئت‌مدیره در تمام مراحل بحران به‌صورت کامل پای کار بودند و در کنار مدیران و کارکنان، فضایی از همدلی و انسجام را برای تصمیم‌گیری و اجرای سریع اقدامات فراهم کردند.

مدیر عامل گروه فولاد مبارک ضمن قدردانی از مدیران، کارکنان و اعضای هیئت‌مدیره گفت: توانستیم در یکی از سخت‌ترین شرایط، اجازه ندهیم کشور و صنعت معطل بماند و این تجربه می‌تواند به‌عنوان یک الگوی موفق در مدیریت بحران صنعتی ثبت‌شود.

وی با اشاره به تعاملات و همکاری‌های مشترک میان فولاد مبارک و بانک رفاه کارگران، از مشارکت‌کنان بانک در فرآیند بازسازی و نوسازی بخش‌های آسیب‌دیده فولاد مبارک‌ه‌خبر داد و بر تداوم همکاری‌ها و تعاملات متقابل میان دو مجموعه تأکید کرد.

زرن‌دی با اشاره به تداوم مسئولیت‌های اجتماعی فولاد مبارک‌ه‌در این روزهای پس از حمله گفت: در نشست‌های با دانشگاه علوم پزشکی استان اصفهان داشتیم اعلام شد که وضعیت سرطان در این استان نیازمند حمایت جدی است و مطرح‌برالگری سرطان‌های روده بزرگ و سینه در استان اصفهان سرطان با حمایت فولاد مبارک‌ه‌آغاز شده و ۱٫۷ میلیون نفر را تحت پوشش قرار می‌دهد. این طرح با تشخیص زودهنگام بیماری، حداقل ۸۰همت صرفه‌جویی فقط در استان اصفهان به همراه خواهد داشت.

لله‌گانی با اعلام آمادگی بانک رفاه برای همکاری با فولاد مبارک‌ه‌گفت: بانک رفاه به‌عنوان سهامدار این مجموعه و بانکی اجتماعی، آمادگی دارد از تمامی ظرفیت‌ها و ابزارهای نوین برای حمایت از بازسازی، تأمین مالی و بازگشت هر چه سریع‌تر چرخه تولید استفاده کند. وی با تأکید بر نقش فولاد مبارک‌ه‌در اقتصاد کشور خاطر نشان کرد: بازگشت کامل تولید در فولاد مبارک‌ه، علاوه بر کمک به زنجیره صنایع پایین‌دستی و بازار لوازم خانگی، می‌تواند به کاهش التهاب‌های اقتصادی و ثبات بازار کمک کند.

مدیر عامل بانک رفاه همچنین بر ضرورت تقویت زیرساخت‌های تاب‌آوری صنعتی تأکید کرد و گفت: استفاده از فناوری‌های نوین، هوش مصنوعی، توسعه مراکز داده‌های نوین و تقویت زیرساخت‌های الکترونیکی و پدافندی در صنایع بزرگ، می‌تواند آسیب‌پذیری مراکز حساس را در شرایط بحرانی کاهش دهد. وی با اشاره به لزوم آمادگی برای شرایط مشابه در آینده افزود: تجربه اخیر اگر چه تلخ بود، اما می‌تواند فرصتی برای بازنگری در زیرساخت‌ها، برنامه‌کنندگی مراکز حساس و ارتقای آمادگی صنایع کشور در برابر تهدیدات باشد.

لله‌گانی با اشاره به جایگاه بانک رفاه کارگران در اقتصاد کشور گفت: این بانک به‌عنوان سهامدار اجتماعی و مجموعه‌ای که م‌ت‌باز سازمان تأمین اجتماعی، خود را متعهد به حمایت از بخش تولید و صنعت کشور می‌داند و فولاد مبارک‌ه‌را از ظرفیت‌های مهم اقتصادی کشور می‌داند که حمایت از آن، حمایت از اقتصاد ملی است.

توسعه صنعتی با پیوست اجتماعی

پروژه‌های بازسازی خبر داد و گفت: مدیران فولاد مبارک‌ه‌با برگزاری جلسات روزانه با جامعه‌نخبگان و اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها تلاش می‌کنند با سرعت بیشتری و از مسیر «مشارکت مدنی»، بخش‌های آسیب‌دیده را احیا کرده و تولید را به وضعیت پایدار بازگردانند.

از منظر تحلیلی، این بخش از اظهارات سعیدی نشان می‌دهد بازسازی فولاد مبارک‌ه‌در حال حرکت به سمت یک الگوی «بازسازی دانش‌بنیان» است؛ الگویی که در صورت تثبیت می‌تواند دو پیامد کلیدی؛ کاهش ریسک تولید؛ از طریق تصمیم‌گیری سریع‌تر و استفاده از ظرفیت‌های علمی بیرون از سازمان و ارتقای کیفیت و بهره‌وری با رویکرد هوشمندسازی و استانداردهای محیط‌زیستی، موضوعی که برای آینده صادرات و رقابت‌پذیری فولاد ایران اهمیت راهبردی دارد، داشته‌باشد.

وضعیت اشتغال؛ چهار هزار نفر همچنان درگیر وقفه کاری

سعیدی با اشاره به ابعاد اشتغال در دوره بازسازی اعلام کرد تعداد کارگرانی که به‌طور موقت شغل خود را از دست داده‌بودند اکنون به حدود چهار هزار نفر کاهش یافته‌است. او افزود مدیران فولاد مبارک‌ه‌در تلاش هستند با تعریف مشاغل ر‌ودیدار، به زمینه‌اشتغال این افراد را نیز فراهم کنند.

این نکته‌از نگاه صنعت، یک شاخص مهم برای سنجش «تاب‌آوری اجتماعی» پروژه بازسازی است؛ چرا که در صنایع بزرگ، بازگشت به مدار تولید تنها به‌اندازن تجهیزات محدود نمی‌شود و مدیریت پیامدهای انسانی و بیمناک‌اری نیز نقش تعیین‌کننده‌ای در ثبات محیط پیرامونی، زنجیره خدمات و سرعت اجرای پروژه‌ها دارد.

توسعه صنعتی با پیوست اجتماعی

۴ خردادماه، بار دیگر تعهد خود را به ثبات‌بخشی به زنجیره تأمین فولاد کشور نشان داد. این رویداد که با کاهش محسوس ۳ هزار تومانی قیمت در هر کیلوگرم وری تا بلو معاملات بورس کالا همراه بود، تداوم موفقیت آمیز سیاست‌گذاری‌های هوشمندانه این شرکت را که از ابتدای اردیبهشت‌ماه آغاز شده‌است، به اثبات می‌رساند.

فولاد مبارک‌ه‌از نخستین روزهای اردیبهشت‌ماه، بار که شرایط حساس بازار و نوسانات نرخ نهاده‌های تولید، استراتژی «عرضه‌های متوالی و نظام‌مند» را در دستور کار خود قرار داد. هدف اصلی از این رویکرد، جلوگیری از التهابات کالبد، حذف واسطه‌گری‌های غیر ضروری و فراهم‌سازی دسترسی مستقیم مصرف‌کنندگان واقعی به مواد اولیه با کیفیت بوده‌است. در این مسیر، عرضه ۲۰۰ هزار تنی مذکور، تنها یک معامله ساده نبود؛ بلکه به مثابه یک اقدام پیشگیرانه برای جلوگیری از ایجاد حباب قیمتی در بازار محصولات میانی فولاد قلمداد می‌شود که اثرات روانی مثبت آن بلافاصله در معاملات ثانویه قابل مشاهده بود.

علاوه بر این، مدیریت دقیق حمل‌ونقل و تسریع در ایفای تعهدات موعوفه از قرار دادهای گذشته که به جادیت در حال انجام است، در کنار عرضه‌های پیاپی باقیمت‌های رقابتی و جذاب، هم‌افزایی بی‌ظنری را برای تعادل‌بخشی به بازار ایجاد کرده‌است. این اقدامات، راهبردی که با هدف تسهیل چرخه تولید در صنایع پایین‌دستی طراحی شده‌اند، در کنار روند نزولی و کاهش نرخ ارز در روزهای اخیر، افق‌های امیدبخشی را برای مصرف‌کنندگان نهایی و تولیدکنندگان قطعات صنعتی ترسیم می‌کند. کارشناسان بازار سرمایه متعقدند تداوم این رویه از سوی فولاد مبارک‌ه‌می‌تواند در میان مدت منجر به پیش‌بینی‌پذیری بیشتر اقتصاد فولاد شود. این رویکرد، نه تنها فشار هزینه‌ای را از روی تولیدکنندگان داخلی برمی‌دارد، بلکه به‌عنوان یک الگوی موفق در تنظیم‌بازار محصولات استراتژیک صنعتی، می‌تواند مانع از ایجاد تامل‌ها یا ناگهانی در فضای کسب‌وکار کشور گردد.